

Universiteit Antwerpen
| Faculteit Rechten

Actualia Verzekeringsrecht

Britt Weyts

Universiteit Antwerpen

Advocaat

I. Polisvoorwaarden: nood aan duidelijkheid en precisie

- **Verz.ovk.: consensueel**
- **Bewijs: geschrift (art. 64 § 1 Verzekeringwet)**
- **Vaak complexe en gedetailleerde polisvoorwaarden**

■ **Cass. 18 oktober 2019:**

- **Krijgen algemene of bijz. polisvoorwaarden voorrang ingeval van afwijking tussen beide?**
- **Voorrang aan bijz. voorwaarden, wanneer alg. vwdn bepalen dat de verzekeraar niet tot dekking gehouden is zolang de voorlopige premie niet betaald is, terwijl de bijz. vwdn bepalen dat het contract in werking treedt op een datum voorafgaand aan het sluiten van de ovk.**

■ **Cass. 8 oktober 2021:**

- **Voertuig moest beschikken over anti-diefstalsysteem wanneer de waarde van het voertuig “tussen 30.000 en 50.000 euro” lag.**
- **Appelrechter: het feit dat de clause de precieze waarde niet vermeldt, mag niet impliceren dat onder het mom van een gunstige interpretatie voor verz.nemer wordt afgeweken van bindende kracht ovk.**
- **Cass: toepassing art. 23 Verzekeringwet impliceert dat gemeenschappelijke bedoeling geen voorrang kan hebben op meest gunstige interpretatie voor verz.nemer**

II. Regels toepasselijk op alle verzekeringsovereenkomsten

Omschrijving verzekeringsprestatie

- **Cass. 31 mei 2019:**
  - Behoudens bijz. wettelijke bepalingen, omschrijven partijen in de verz.ovk vrij de prestatie die de verzekeraar moet leveren wanneer de onzekere gebeurtenis zich voordoet. Partijen kunnen zowel bepalen wat gedekt is als wat van dekking uitgesloten is.

Grove schuld

- **Cass. 4 juni 2020:**
  - Clausule die “elke tekortkoming aan wetten, regels of gebruiken eigen aan de verzekerde activiteit waarbij voor ieder met de materie vertrouwd persoon het duidelijk moet zijn dat hieruit haast onvermijdelijk schade moet ontstaan” omschrijft als een grove fout, is te vaag geformuleerd.
  - Bevestigd in Cass. 17 september 2020
- **Cass. 25 november 2019:**
  - Enkel de persoonlijke grove fout van de verzekerde is uitgesloten van dekking.

Aangifte schadegeval

- **Cass. 28 oktober 2019:**

- De verzekerde die het schadegeval niet snel en eerlijk aan zijn verzekeraar aangeeft, en dat met bedrieglijk opzet, stelt zich bloot aan het verval van de contractueel bepaalde waarborg.
- Toepassing art. 74 Verzekeringswet

Risicoverzwaren

- **Cass. 21 oktober 2021:**
  - Verzekeraar heeft geen onderzoeksplicht/verificatieplicht.
  - Verzekeraar mocht op grond van de verkregen informatie aannemen dat het pand werd gebruikt in de horecasector, terwijl de verz.nemer wist dat de correcte en volledige informatieverstrekking een obstakel zou zijn voor het sluiten van de brandpolis.

Nietigheid en combinatiepolissen

▪ Cass. 7 september 2020:

- Wanneer de ovk strekt tot verzekering van verschillende risico's en de verzwijging of onjuiste mededeling enkel van invloed geweest is op de beoordeling van één of sommige van deze risico's, moet de nietigverklaring van de ovk worden beperkt tot de verzekering van de risico's waarover de verzekeraar werd misleid.
- Enkel wanneer de verzwijging of onjuiste mededeling betrekking heeft op alle risico's, kan de ovk geheel nietig worden verklaard.
- Toepassing art. 66, derde lid, Verzekeringwet

Verzekeren van goederen in mede-eigendom

▪ Cass. 12 april 2021:

- Ovk verbinden krachtens art. 1135 oud BW niet alleen tot hetgeen daarin uitdrukkelijk bepaald is, maar ook tot alle gevolgen die door de billijkheid, het gebruik of de wet aan de verbintenis worden toegekend.
- De brandverzekering die een mede-eigenaar van een onverdeeld goed in eigen naam heeft gesloten, dekt in de regel slechts zijn aandeel in de eigendom en strekt niet tot voordeel van de overige mede-eigenaars, tenzij uit de verzekering blijkt dat de verzekeringnemer voor hun rekening heeft gehandeld. Uit de omstandigheden dat een mede-eigenaar premies betaalt die berekend zijn op de volledige waarde van dit goed, volgt dat de partijen niet alleen dekking voor deze mede-eigenaar hebben bedongen, maar ook voor de andere mede-eigenaars.

Verjaring

▪ Cass. 11 september 2020:

- wanneer de verzekeraar op 13 januari 2004 een provisie aan de benadeelde heeft uitbetaald, volgt hieruit noodzakelijk dat de verzekeraar reeds voor 13 januari 2004 kennis heeft gekregen van de wil van de benadeelde om een vergoeding te verkrijgen van de door haar geleden schade.

Het Hof van Cassatie verduidelijkt op deze wijze dat de uitbetaling van een provisie voldoende is voor de stuiting van de verjaring.

▪ Cass. 20 september 2021:

- de stuiting houdt slechts op als de benadeelde uit een schriftelijke mededeling van de verzekeraar met zekerheid kan vaststellen of deze laatste zijn schade zal vergoeden. Het komt aan de bodemrechter toe om feitelijk te beoordelen of de mededeling van de verzekeraar voldoende duidelijk is.

III. Zaakverzekeringen

Subrogatie

▪ Cass. 14 maart 2019:

- Diegene die gesubrogeerd is in de rechten van de benadeelde, oefent de vordering van de benadeelde uit met al haar kenmerken en toebehoren. Hieruit volgt dat wanneer, op de datum van de subrogatie, de verjaringstermijn van de rechtstreekse vordering tegen de verzekeraar niet is ingegaan ten aanzien van de benadeelde, die termijn evenmin is ingegaan ten aanzien van de in de plaats gestelde.
- -Het Hof van Cassatie vernietigde hiermee een arrest dat onterecht had beslist dat de verjaring reeds was beginnen lopen voor de verzekeraar die reeds een provisionele som had uitbetaald aan zijn verzekerde en die vervolgens zijn subrogatierecht wenste uit te oefenen, ook al was ten aanzien van de verzekerde de verjaring nog niet beginnen lopen

IV. Aansprakelijkheidsverzekeringen

Kennisgevingsplicht bij verhaalsrecht

- **Art. 152 Verzekeringsplicht: verhaalsrecht**
- **Voorwaarden:**
  - Verzekeraar vergoede de benadeelde hoewel hij zijn prestatie had kunnen weigeren of verminderen.
  - Verhaalsrecht moet contractueel voorbehouden.
  - Verhaalsrecht kan enkel worden uitgeoefend tegen de verzekeringnemer, en indien daartoe grond bestaat, de verzekerde die niet de verzekeringnemer is. In 2014 heeft de wetgever daaraan toegevoegd dat het verhaalsrecht bovendien enkel mogelijk is ten belope van het persoonlijk aandeel in de aansprakelijkheid van de verzekerde, wat relevant is ingeval van *in solidum* aansprakelijkheid van de aansprakelijke partijen.
  - Kennisgevingsplicht. De verzekeraar moet zijn voornemen om verhaal in te stellen aan de verzekerde ter kennis brengen zodra hij op de hoogte is van de feiten waarop zijn beslissing is gestoeld.

- **Kennisgevingsplicht zodra verzekeraar kennis heeft van omstandigheden ongeval, ongeacht grond regresvordering**
- **Geen formaliteiten**
- **Cass. 14 maart 2019:**
  - Verzekeraar draagt bewijslast
- **Cass. 16 april 2021:**
  - De verzekeraar wordt vervallen van zijn recht op verhaal wanneer hij zijn verhaal tegen de verzekeringnemer of verzekerde uitoefent op een andere grond dan diegene waarvan hij tijdig kennis heeft gegeven.

Dekking in de tijd

- **Art. 142 § 1 Verzekeringwet: *loss occurrence***
- **Contractuele vrijheid tot regeling inlooprisico**
- **Wat moet worden begrepen onder “het voorvallen van de schade”?**
- **Cass. 25 februari 2020:**
  - wanneer de verzekerde door zijn fout het overlijden van het slachtoffer heeft veroorzaakt, doet de schade van de rechtsopvolgers en diegenen die door het overlijden schade bij terugslag lijden, zich voor op het ogenblik van het overlijden. De verzekeraar is bijgevolg tot dekking gehouden wanneer dat tijdstip binnen de duur van de verzekeringsovereenkomst valt.

■ **Kritiek:**

- **Nabestaanden vorderen vergoeding voor schade die rechtstreeks SO leed voor zijn overlijden: tijdstip waarop schade zich voor het eerst manifesteerde aan het (inmiddels overleden) SO moet determinerend zijn**
- **Nabestaanden vorderen vergoeding voor eigen schade:**
  - **Vaak clause die stelt dat alle schade voortvloeiend uit 1 feit, wordt beschouwd als één schadeverwekkend feit: moment waarop schade zich voor het eerst manifesteerde aan het (inmiddels overleden) SO moet determinerend zijn**
  - **Geen clause: antwoord minder voor de hand liggend – moment van overlijden of moment waarop schade zich voor het eerst manifesteerde aan het (inmiddels overleden) SO moet determinerend zijn**

V. Verzekeringstussenpersonen

Omvang adviesplicht

▪ Cass. 24 december 2021

- De informatieplicht van de verzekeringstussenpersoon alleen betrekking heeft op informatie waarvan de verzekeringnemer geen kennis heeft. De tussenpersoon oefent zijn adviesplicht uit op basis van de door de cliënt verstrekte informatie. Het was in casu de verantwoordelijkheid van de verzekeringnemer om aan te geven dat hij naast de verplichte BA auto een diefstal dekking wenste. De verzekeringstussenpersoon kan niet verweten worden dat hij geen schriftelijke informatie heeft verstrekt over diefstalverzekeringen die door de verschillende verzekeraars konden worden aangeboden, en over de kosten van een dergelijke dekking. Ook de verzekeraar is niet verplicht deze informatie te verstrekken.

Besluit